

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14202,Poslanie-I-Krajowego-Zjazdu-Delegatow-NSZZ-Solidarnosc-do-ludzi-pracy-Europy-Wsc.html>
2022-01-28, 00:50

Posłanie I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” do ludzi pracy Europy Wschodniej

"Posłanie I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” do ludzi pracy Europy Wschodniej". "Delegaci zebrani w Gdańsku na I" [Krajowym] "Zjeździe Delegatów Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” przesyłają robotnikom: Albanii, Bułgarii, Czechosłowacji, Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Rumunii, Węgier i wszystkich narodów Związku Radzieckiego – pozdrowienia i wyrazy poparcia. Jako pierwszy niezależny związek zawodowy w naszej powojennej historii głęboko czujemy wspólnotę naszych losów. Zapewniamy, że wbrew kłamstwu szerzonym w waszych krajach, jesteśmy autentyczną 10-milionową reprezentacją powstałą" [w tekście drukowanym: powołaną – GM] "pracowników, powstałą reprezentacją" [w tekście drukowanym: organizacją – GM] "w wyniku robotniczych strajków. Naszym celem jest walka o poprawę bytu wszystkich ludzi pracy. Popieramy tych z was, którzy zdecydowali się wejść na trudną drogę walki o wolny ruch związkowy. Wierzymy, że już niedługo wasi i nasi przedstawiciele będą mogli się spotkać celem wymiany związkowych doświadczeń."

Posłanie należało do najważniejszych i najbardziej znanych dokumentów uchwalonych podczas I KZD. Zostało zgłoszone przez przedstawicieli Regionu Wielkopolska Południowa (Kalisz), uchwalone 8 IX 1981. Tekst Posłania opracował Bogusław Śliwa, prawnik z Kalisza, wiceprzew. ZR Wielkopolska Południowa, razem z Janem Lityńskim (doradcą Regionu Mazowsze).

Zostało poddane pod głosowanie przez przew. Komisji Uchwał i Wniosków Tadeusza Matuszyka (z Regionu

Mazowsze) wraz z projektem Posłania do narodów, parlamentów i rządów świata. T. Matuszyk zaproponował, by głosować je wspólnie. Sprzeciwił się temu Jerzy Buzek (członek Prezydium I KZD, prowadzący obrady), co argumentował koniecznością dokonania poprawek w przedstawionym projekcie, zgłoszeniami do dyskusji oraz czekającym na delegatów obiadem. W wyniku jego nacisków T. Matuszyk wycofał wniosek i poprosił o składanie uwag i wniosków do komisji. Posłanie miało zostać poddane pod głosowanie po obiedzie. Przegłosowano kolejne dwie uchwały. Wówczas zastrzeżenia pod adresem pracy Prezydium I KZD złożył Jan Waszkiewicz (delegat z Regionu Dolny Śląsk), co spowodowało odłożenie głosowania. Andrzej Gwiazda zaproponował, aby jego projekt jednak poddać pod głosowanie (jako niebudzący sprzeciwu, a nawet wywołujący na sali aplauz), a głosowanie nad zgłoszonym wraz z nim drugim, dyskusyjnym projektem przełożyć na później. Sprzeciwił się temu Władysław Szybowicz (Region Małopolska), argumentując swe stanowisko troską o dobro związkowców – w tym przypadku pań obsługujących od rana do wieczora stołówkę, z której korzystali delegaci. Jednak propozycja A. Gwiazdy została poparta przez innych delegatów i ostatecznie została poddana pod głosowanie. Przeszła zdecydowaną większością głosów.

Uchwalenie Posłania było (w ocenie Jerzego Holzera) przekroczeniem pewnej bariery psychologicznej. Stało się ono przedmiotem ostrych ataków. W krajach socjalistycznych (zwłaszcza w ZSRS) organizowano „spontaniczne” wiece, na których potępiano Posłanie. I sekretarz KC KPZR Leonid Breżniew w rozmowie z I sekretarzem KC PZPR Stanisławem Kanią 11 IX 1981 uznał je za próbę narzucenia przez „S” swych buntowniczych pomysłów sąsiednim krajom i mieszanie się w ich sprawy wewnętrzne, twierdził, że celem Posłania jest wywołanie niepokoju w krajach socjalistycznych, wezwał przywódców PRL do dania mu odporu. Oficjalny protest w związku z przebiegiem Zjazdu, w tym uchwaleniem Posłania, złożyła w polskim MSZ ambasada CSRS w Warszawie. Minister Bezpieczeństwa Państwowego NRD Erich Mielke uznał je za otwarte nawoływanie „do kontrrewolucyjnej działalności skierowanej przeciwko

istniejącemu porządkowi”.

Posłanie stało się też przedmiotem ostrych ataków ze strony propagandy PRL. 16 IX w oświadczeniu Biura Politycznego KC PZPR uznano je za „obłądną prowokację wobec sojuszników Polski”.

Grzegorz Majchrzak

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)